

Müşteri ile yapılacak anlaşmaya istinaden, firma veya belirleyeceği bayi tarafından geri almak üzere araç satış işleminin vergilendirilmesi hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.99.16.02-KVK-6-22
Tarih	16.01.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

BÜYÜK MÜKELLEFLER VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü

Sayı : B.07.1.GİB.4.99.16.02-KVK-6-22

16/01/2012

Konu : Müşteri ile yapılacak anlaşmaya istinaden, firma veya belirleyeceği bayi tarafından geri almak üzere araç satış işleminin vergilendirilmesi.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, uygulamayı planladığınız yeni satış modelinde Şirketinizin müşterileriyle yapacağı anlaşmaya istinaden mutabık kalınan araçların, belirli bir süre sonra ilk satış bedelinin belirli bir yüzdesi üzerinden Şirketiniz tarafından veya aynı gruba bağlı başka bir şirket tarafından geri alınmak şartıyla, Şirketinizce belirlenecek bayi tarafından satılacağı belirtilerek ilk satış işleminin bir kiralama işlemi olarak değerlendirilip değerlendirilmeyeceği, kiralama olarak değerlendirilmesi halinde ilk satış bedeli ile geri alım bedeli arasındaki farkın ne şekilde muhasebeleştirileceği, grup şirketi tarafından geri alınan aracın tekrar satışında zarar doğması

durumunda, bu zararın Şirketinizce grup şirketine ödenmesi halinde bu tutarın gider olarak dikkate alınıp alınamayacağı konusunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde kurumlar vergisinin bir hesap dönemi içinde elde edilen safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Gelir Vergisi Kanununun "Bilanço Esasında Ticari Kazancın Tespiti" başlıklı 38 inci maddesinde; bilanço esasına göre ticari kazancın, teşebbüsdeki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müsbet fark olduğu, bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerlerin bu farktan indirileceği, işletmeden çekilen değerlerin ise farka ilave olacağı, ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulacağı hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 313 üncü maddesinde "İşletmede bir yıldan fazla kullanılan ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz bulunan gayrimenkullerle 269 uncu madde gereğince gayrimenkul gibi değerlendirilen iktisadi kıymetlerin, alet, edavat, mefruşat, demirbaş ve sinema filmlerinin birinci kısımdaki esaslara göre tespit edilen değerinin bu Kanun hükümlerine göre yok edilmesi amortisman mevzuunu teşkil eder.

Değeri 700 TL'yi aşmayan peştemallıklar ile işletmede kullanılan ve değeri 700 TL'yi aşmayan alet, edevat, mefruşat ve demirbaşlar amortisman tabi tutulmayarak doğrudan doğruya gider yazılabilir. İktisadi ve teknik bakımdan bütünlük arz edenlerde bu had topluca dikkate alınır."

hükmü bulunmaktadır.

Buna göre, bir iktisadi kıymetin amortisman tabi tutulabilmesi için, işletmede bir yıldan fazla kullanılması, yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz bulunması, işletmenin aktifinde kayıtlı bulunması ve değerinin 700 TL'yi aşması gerekmektedir.

Ancak, şirketinize ait araçların bayiler aracılığıyla satış işlemi yapılacağından, bu araçların Kanunun 313 üncü maddesi uyarınca amortisman mevzuu kapsamında değerlendirilmesi ve bu araçlara amortisman ayrılması mümkün bulunmamaktadır. Bununla beraber, satış işlemleri karşılığında mezkûr Kanunun belge düzenine ilişkin hükümlerine uyulacağı tabiidir.

Ayrıca firmanız tarafından müşteri ile yapılacak anlaşmaya istinaden araçların firmanızın belirleyeceği bayi tarafından satışı ve tarafınızca veya belirleyeceğiniz kurum tarafından belli bir süre sonra belirlenen fiyat üzerinden müşteriden satın alınması şeklinde uygulanacak satış modeli müstakil iki ayrı satış işlemini içermekte olup ilk satış işlemi kiralama olarak değerlendirilemeyecektir.

Öte yandan, grup şirketi tarafından geri alınan aracın tekrar satışında doğan zararın Şirketinizce karşılanması halinde, bu tutar kurum kazancınızın tespitinde gider olarak dikkate alınmayacaktır. Ayrıca şirketinizce karşılanan kısmın aracı geri alan grup şirketi tarafından ticari kazancın bir unsuru olarak kurum kazancına dahil edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026